

Fra: [Susanne Holmgaard Hansen](#)
Til: [STPS Sundhedsjura enhedspostkasse](#)
Emne: Høringssvar - Udkast til vejledning om ikke-terapeutisk omskæring af drenge
Dato: 22. oktober 2020 12:45:17
Vedhæftede filer: [Høringssvar - 201022 - STPS - Vejledning om omskæring.PDF](#)

Kære Metta Frost,

Til for det tilsendte høringssvar vedr. vejledning om ikke-terapeutisk omskæring af drenge. Jeg har vedhæftet høringssvar fra Det Jødiske Samfund.

Bedste hilsner

SUSANNE H. HANSEN
POLITISK RÅDGIVER

+45 6091 0413
shh@mosaiske.dk
Krystalgade 12
1172 København K
www.mosaiske.dk

22. oktober 2020

Hørings svar – Udkast til vejledning om ikke-terapeutisk omskæring af drenge

Det Jødiske Samfund i Danmark har med interesse læst udkastet til den nye vejledning om ikke-terapeutisk omskæring af drenge.

Overordnet set opfatter vi vejledningsudkastet som en kraftig opstramning, hvor det dog fortsat vil være muligt at udføre jødiske omskæringer. Herudover har vi følgende kommentarer:

Høringslisten

Vi er klar over, at enhver har mulighed for at afgive et høringssvar til vejledningsudkastet. Alligevel undrer det os, at fx Dansk Ateistisk Selskab og Hans Jørgen Lassen er blevet særligt inviteret til at afgive høringssvar. Vejledningen handler om sundhedsfaglig omhu og samvittighedsfuldhed i forbindelse med religiøse omskæringer. Dansk Ateistisk Selskab er kendt modstander af religiøs omskæring og har ikke særlig sundhedsfaglig viden at bidrage med på området. Hans Jørgen Lassen er omskæringsmodstander uden sundhedsfaglig ekspertise eller indsigt i religiøse omskæringer. Han har offentligt tilkendegivet, at han synes den kommende vejledning skal forhindres aktivt.

Der findes derimod religiøse netværk, der kunne have været relevante at have på høringlisten, lige som flere enkeltpersoner med sundhedsfaglig viden om de religiøse omskæringer med god grund kunne have været sat på høringlisten.

Lægens ansvar

Grænserne for, hvornår lægen kan siges at udvise omhu og samvittighedsfuldhed, er nu blevet yderligere udspecificeret. Der er ligeledes kommet flere krav til, hvad lægen skal informere om, hvad der skal skrives i journalen m.v. Det er positivt, at det fortsat er lægens ansvar at sikre, at omskærelsen kan foregå under patientsikre forhold.

Læge-patientforholdet

Vi ser også positivt på, at man fra Styrelsen for Patientsikkerheds side har taget god lægegerning med som en væsentlig del af vejledningsudkastet, herunder med understregning af læge-patientforholdet mellem læge og dreng. Vi synes det kan være relevant og formålstjenligt at beskrive god lægegerning i forhold til forældrene, der skal afgive informeret samtykke til indgrebet, når barnet er under 15 år.

I den forbindelse er vi særligt bekymrede for, om forældre risikerer at blive udsat for den meget hårde tone og udskamning, som flere læger har bidraget til i medierne. Allerede nu er der jødiske

forældre, der som følge af de lægelige selskabers markeringer i debatten undlader at gå til deres egen læge. Der er ganske enkelt en bekymring for, om man vil blive behandlet ordentligt.

Vi har for eksempel set sager, hvor sundhedspersoner på grund af manglende viden og kendskab til omskærelser fejltolker resultatet af en korrekt udført omskærelse i de tidligste stadier. Det har ført til situationer, hvor der bliver taget billeder og forældre kan blive anklaget for børnemishandling, indtil en kirurg kan konstatere, at alt ser korrekt ud. Det er selvsagt oplevelser, der kan virke dybt traumatiserende på forældrene, og som kan skabe en alvorlig tillidskløft ift. kontakt til sundhedspersoner. I en af disse sager har en læge uberettiget gemt billedet og brugt det i sin kampagne mod omskæring i aviser, tv-udsendelser og på sociale medier.

- Vi vil derfor foreslå, at der i vejledningen også kommer et indskærpet fokus på god lægegering ift. forældrene, og på hvordan man som læge undlader at behandle forældrene dårligere, end man normalt ville behandle andre forældre (hvor der er medicinsk indikation for indgrebet).
- Læger og andet sundhedspersonale med hyppig kontakt til børn og børnefamilier bør have viden om, hvordan en korrekt udført omskærelse ser ud i dagene efter omskærelsen med henblik på at undgå fejltolkning.

Information og samtykke

Det er væsentligt, at information om indgrebet bliver givet på et evidensbaseret grundlag og på en respektfuld måde over for forældrene. I notatet om ikke-terapeutisk omskæring fra februar 2020 har Styrelsen for Patientsikkerhed gennemgået eksisterende litteratur på området. Flere påstande om omskæring er blevet afvist, da der ikke er dokumentation for dem. Det gælder for eksempel påstande om påvirkning af seksuel funktion og udvikling af autisme.

Det er afgørende for minoriteters tillid til sundhedspersoner og sundhedsvæsenet, at der bliver givet troværdig og upartisk information, der ikke er påvirket af lægens eventuelle modstand mod omskæring.

Det er også vigtigt, at vejledningen tager stilling til, hvilke roller de forskellige læger har i forhold til at give information til drenge/forældre? Kan en praktiserende læge fx nægte at informere og vejlede forældre i forbindelse med omskæring, og hvor kan forældrene så få denne information?

- Vi mener derfor, at der er behov for, at Styrelsen for Patientsikkerhed udarbejder præcist indhold til kravet om information og samtykke, som er velafbalanceret i forhold til litteraturgennemgangen i notatet fra februar 2020, og som samtidig sikrer en respektfuld dialog med forældrene.

Infektionshygiejne

Det fremgår af udkastet, at de til enhver tid gældende infektionshygiejniske retningslinjer skal overholdes. God kirurgisk infektionshygiejne indebærer blandt andet, at indgrebet skal foregå

under sterile forhold, hvilket Det Jødiske Samfund fuldt ud kan tilslutte sig. Religiøse omskæringer i Det Jødiske Samfund foregår i hjemmet under sterile forhold, som lægen sørger for er til stede.

Vi har desværre konstateret, at formanden for DASAIM har opfordret andre lægefaglige selskaber til at stramme deres holdningspapirer vedr. omskæring og samtidig direkte opfordret dem til at gå ud af arbejdsgruppen vedr. den faglige vejledning. Det gør os bekymrede for, om fremtidige retningslinjer bliver skrevet ud fra politiske bevæggrunde frem for sundhedsfaglige, og at man dermed vil kunne bruge retningslinjerne til at lave et teknisk forbud mod omskæring.

- Vi vil foreslå, at vejledningen bliver præciseret, så infektionshygiejne uden for hospital eller klinik også bliver omfattet af de til enhver tid gældende infektionshygiejniske retningslinjer.
- Det Jødiske Samfund vil gerne orienteres, når nye retningslinjer bliver sendt i høring.

Smertelindring og bedøvelse

Det fremgår også af udkastet, at den til enhver tid gældende faglige norm for smertelindring og bedøvelse følges. Det er vigtigt for Det Jødiske Samfund, at der anvendes tilstrækkelig smertelindring ved drenges omskæringer, og at smertelindringen ikke tilfører mere smerte end nødvendigt.

Vi er trygge ved den metodiske litteraturgennemgang, som Styrelsen for Patientsikkerhed har udarbejdet i notatet om ikke-terapeutisk drenges omskæring fra februar 2020.

Vi er derimod bekymrede for, hvis det fremover bliver DASAIM, der skal udarbejde den faglige norm for smertelindring. Det skyldes ovenstående grunde, hvor formanden for DASAIM generelt opfordrer til stramning af de lægefaglige selskabers holdningspapirer vedr. omskæring. Det skyldes også DASAIMs bidrag til notatet om ikke-terapeutisk drenges omskæring, hvor Styrelsen for Patientsikkerhed noterer sig DASAIMs holdning og i øvrigt afviser, at den fremsendte dokumentation kan anvendes som DASAIM forudsætter.

Igen er vi bekymrede for, at den lægefaglige norm reelt bliver farvet af personlige holdninger til drenges omskæring, og at man fra fx DASAIMs side vil arbejde politisk for et teknisk forbud ved at inkludere det sundhedsfaglige argumenter.

- Vi foreslår, at Styrelsen for Patientsikkerhed fastlægger den til enhver tid gældende faglige norm for smertelindring og bedøvelse.
- I den forbindelse vil Det Jødiske Samfund også gerne inddrages.

Med venlig hilsen

Henri Goldstein
Formand for Det Jødiske Samfund i Danmark